

Kort fortalt

17-09-2021

Geografisk variation i uddannelse blandt medarbejdere på døgntilbud og anbringelsessteder

Social- og Ældreministeriet har udarbejdet en større analyse om uddannelsesbaggrunden blandt medarbejdere på døgntilbud og anbringelsessteder. Denne analyse følger op og ser nærmere på den geografiske variation i medarbejdernes uddannelsesbaggrund. Analysen viser blandt andet, at andelen af medarbejdere, der har en erhvervsfaglig eller videregående uddannelse, varierer mellem 75 og 84 pct. på tværs af regionerne, når det gælder døgntilbud på voksenområdet.

Social- og Ældreministeriet har i forbindelse med evalueringen af det specialiserede socialområde udarbejdet analysen *Velfærdspolitisk Analyse – Uddannelse blandt medarbejdere på døgntilbud og anbringelsessteder*.

Analysen giver et første indblik i uddannelsesbaggrunden blandt medarbejdere på døgntilbud og anbringelsessteder til børn, unge og voksne med handicap, psykiske vanskeligheder og/eller sociale problemer. Analysen omfatter både det borgerrettede og ikke-borgerrettede personale og omfatter kun lønmodtagere, mens eksempelvis selvstændige, frivillige og vikarer fra eksterne bureauer ikke indgår.

Analysen viser blandt andet, at 77 pct. af medarbejderne på døgntilbud og anbringelsessteder har en erhvervsfaglig eller videregående uddannelse, og at omkring halvdelen har en uddannelse inden for social- og sundhedsområdet.

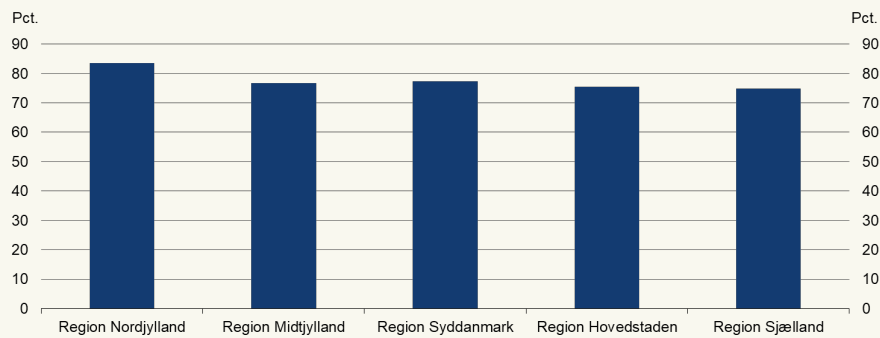
Databehandling og opmærksomhedspunkter omkring data og opgørelsen er nærmere beskrevet i boks 1 på s. 6.

Der ses nogen geografisk variation i uddannelsesniveaet blandt medarbejdere på døgntilbud på voksenområdet. På tværs af regioner varierer andelen af medarbejdere, der har en erhvervsfaglig eller videregående uddannelse, mellem 75 og 84 pct. Andelen er højest i Region Nordjylland og lavest i Region Hovedstaden og Region Sjælland, jf. figur 1.

Figur 1

Andel medarbejdere på døgntilbud med en erhvervsfaglig eller videregående uddannelse, efter region

Anm.: Højest fuldførte uddannelse blandt medarbejdere på døgntilbud på voksenområdet ultimo 2019. Se boks 1 for yderligere om databehandling og opmærksomhedspunkter.

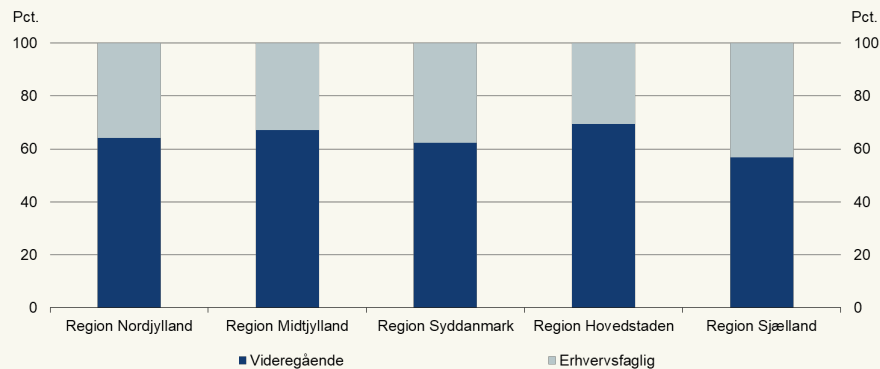
Kilde: Egne beregninger på Danmarks Statistiks registerdata og data fra Tilbudsportalen.

De resterende medarbejdere har grundskolen eller en gymnasial uddannelse mv. som højeste fuldførte uddannelse.

Hvis der ses nærmere på fordelingen på erhvervsfaglige og videregående uddannelser – inden for den samlede gruppe af medarbejdere med en erhvervsfaglig eller videregående uddannelse – er der også variation mellem regionerne. Her varierer andelen med en videregående uddannelse mellem 57 og 69 pct. Hvor Region Hovedstaden har den højeste andel af medarbejdere med en videregående uddannelse og Region Sjælland den laveste, jf. figur 2.

Figur 2

Andel medarbejdere på døgntilbud med en erhvervsfaglig eller videregående uddannelse, efter uddannelsesniveau og region

Anm.: Højest fuldførte uddannelse blandt medarbejdere på døgntilbud på voksenområdet ultimo 2019. Se boks 1 for yderligere om databehandling og opmærksomhedspunkter.

Kilde: Egne beregninger på Danmarks Statistiks registerdata og data fra Tilbudsportalen.

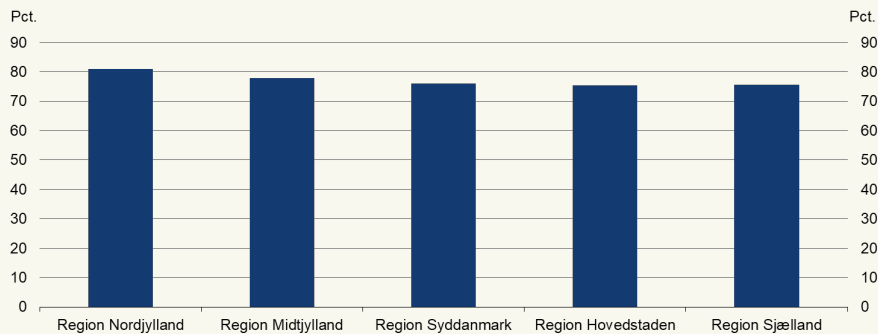
Når medarbejdernes uddannelsesniveau opgøres, ses der på højest fuldførte uddannelse. Det siger noget om deres formelle uddannelsesniveau. Medarbejderne kan have taget mere eller mindre formelle efteruddannelser og supplerende kurser, som ikke vil indgå i denne opgørelse.

På anbringelsesstederne spænder andelen af medarbejdere, der har en erhvervsfaglig eller videregående uddannelse, fra 75 til 81 pct. på tværs af regionerne. Som for døgntilbuddene på voksenområdet er det på anbringelsesstederne i Region Nordjylland, der er den højeste andel af medarbejdere med en erhvervsfaglig eller videregående uddannelse. Andelen er lavest i Region Hovedstaden, men forskellene er generelt små, jf. figur 3.

Figur 3

Andel medarbejdere på anbringelsessteder med en erhvervsfaglig eller videregående uddannelse, efter region

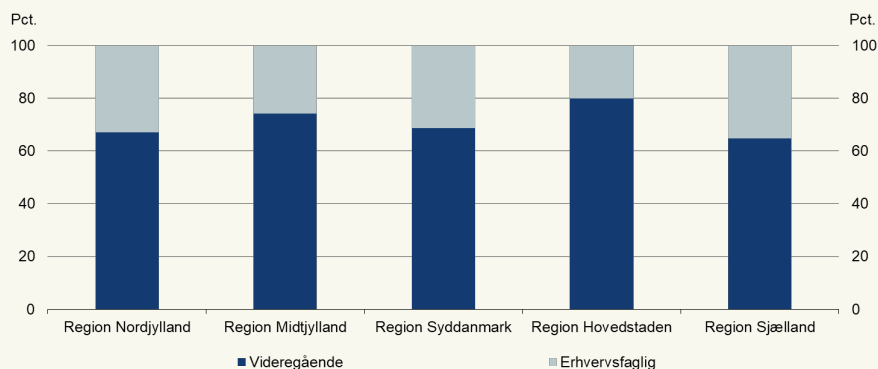
Anm.: Højest fuldførte uddannelse blandt medarbejdere på anbringelsessteder ultimo 2019. Se boks 1 for yderligere om databehandling og opmærksomhedspunkter.

Kilde: Egne beregninger på Danmarks Statistiks registerdata og data fra Tilbudsportalen.

Hvis der ses nærmere på fordelingen af medarbejdere med henholdsvis erhvervsfaglige og videregående uddannelser, er der også variation på tværs af regioner. Her varierer andelen af medarbejdere med en videregående uddannelse fra 65 til 80 pct. Som for døgntilbuddene på voksenområdet er det i Region Hovedstaden, der findes den højeste andel af medarbejdere med en videregående uddannelse, mens Region Sjælland har den laveste andel, jf. figur 4.

Figur 4

Andel medarbejdere på anbringelsessteder med en erhvervsfaglig eller videregående uddannelse, efter uddannelsesniveau og region

Anm.: Højest fuldførte uddannelse blandt medarbejdere på anbringelsessteder ultimo 2019. Se boks 1 for yderligere om databehandling og opmærksomhedspunkter.

Kilde: Egne beregninger på Danmarks Statistiks registerdata og data fra Tilbudsportalen.

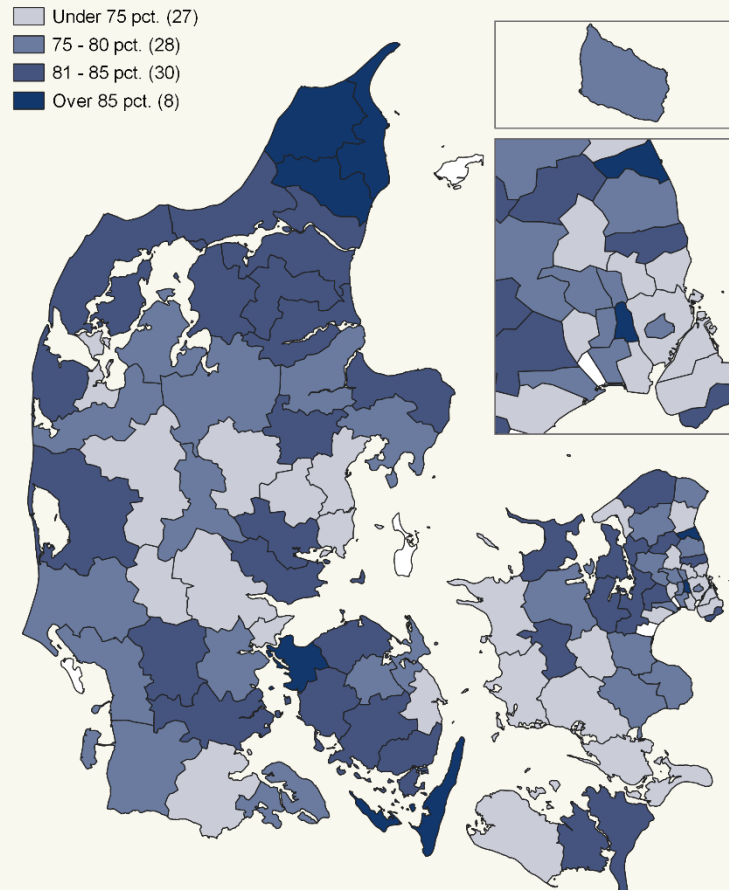
Variationen i andelen af medarbejdere med en erhvervsfaglig eller videregående uddannelse på døgntilbud for voksne og anbringelsessteder for børn og unge er som forventeligt større på kommunalt end på regionalt niveau.

På kommunalt niveau spænder andelen med erhvervsfaglige og videregående uddannelser fra under 75 pct. til over 85 pct., når der ses samlet på anbringelsessteder og døgntilbud. I Nordjylland ligger andelen med erhvervsfaglige og videregående uddannelser dog over 80 pct. i næsten alle kommuner, jf. figur 5.

Figur 5

Andel medarbejdere på døgntilbud og anbringelsessteder med en erhvervsfaglig eller videregående uddannelse, efter kommuner

Anm.: Opgjort som højest fuldførte uddannelse blandt medarbejdere på døgntilbud og anbringelsessteder ultimo 2019. Af datamæssige årsager er der medarbejdere, som ikke indgår i opgørelsen. Det kan have betydning for opgørelsen af den geografiske variation i medarbejdernes uddannelsesniveau, at nogle medarbejdere ikke indgår. Se boks 1 for yderligere om databehandling og opmærksomhedspunkter.

Kilde: Egne beregninger på Danmarks Statistiks registerdata og data fra Tilbudsportalen.

Den geografiske variation i medarbejdernes uddannelsesniveau kan blandt andet afspejle, at der mellem regionerne er forskelle i sammensætningen af tilbud. Tilbuddene kan være af forskellige tilbudstyper, ligesom de kan være mere eller mindre specialiserede. Variationen kan også være udtryk for forskelle i rekrutteringsmulighederne på tværs af regioner og kommuner, når det gælder rekruttering af uddannet personale.

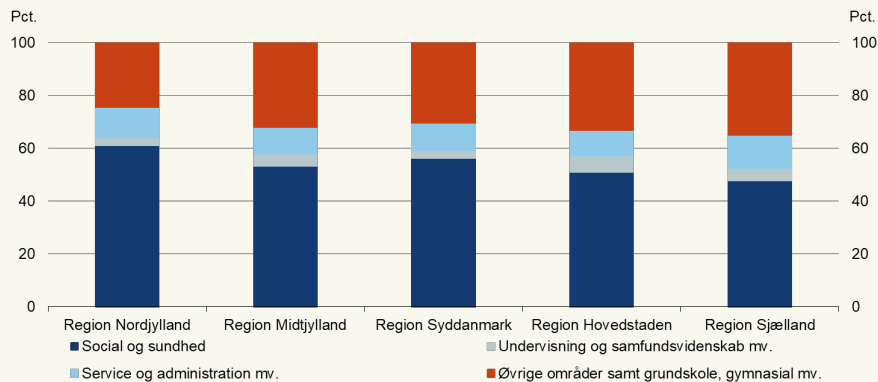
Der er ikke kun geografiske forskelle i forhold til medarbejdernes uddannelsesbaggrund, når der ses på uddannelsesniveau, men også når der ses på deres uddannelsesområde. Her kan der skelnes mellem følgende uddannelsesområder:

- Social og sundhed
- Undervisning og samfundsvidenskab mv.
- Service og administration mv.
- Øvrige områder samt grundskole, gymnasial mv.

På døgntilbuddene varierer andelen af medarbejdere, der har en uddannelse inden for social- og sundhedsområdet, mellem 48 og 61 pct. Andelen er højest i Region Nordjylland og lavest i Region Sjælland, jf. figur 6.

Figur 6
Medarbejdere på døgntilbud opdelt på uddannelsesområder, efter region

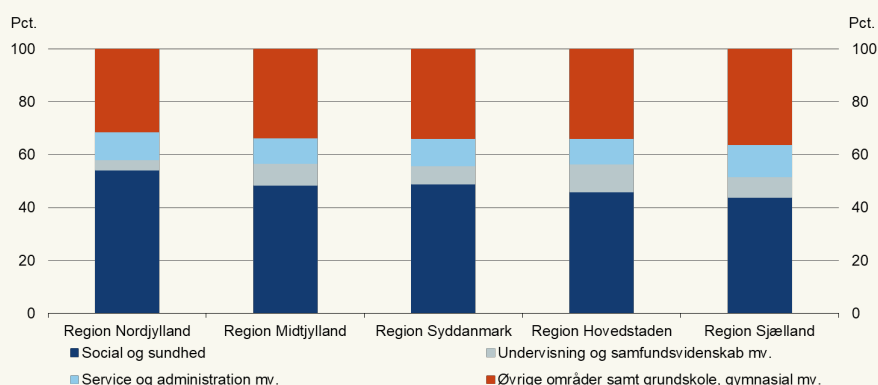

Anm.: Højest fuldførte uddannelse blandt medarbejdere på døgntilbud på voksenområdet ultimo 2019. Af datamæssige årsager er der medarbejdere, som ikke indgår i opgørelsen. Se boks 1 for yderligere om databehandling og opmærksomhedspunkter.

Kilde: Egne beregninger på Danmarks Statistiks registerdata og data fra Tilbudsportalen.

På anbringelsesstederne varierer andelen af medarbejdere, der er uddannet inden for social- og sundhedsområdet, mellem 44 og 54 pct. Her er andelen også højest i Region Nordjylland og lavest i Region Sjælland, jf. figur 7.

Figur 7
Medarbejdere på anbringelsessteder opdelt på uddannelsesområder, efter region

Anm.: Højest fuldførte uddannelse blandt medarbejdere på anbringelsessteder ultimo 2019. Af datamæssige årsager er der medarbejdere, som ikke indgår i opgørelsen. Se boks 1 for yderligere om databehandling og opmærksomhedspunkter.

Kilde: Egne beregninger på Danmarks Statistiks registerdata og data fra Tilbudsportalen.

Boks 1

Datagrundlag og opmærksomhedspunkter

Afgrænsning af døgntilbud og anbringelsessteder

I analysen indgår lønmodtagere på tilbud, der pr. 31. december 2019 på Tilbudsportalen er godkendt som en eller flere af følgende tilbudstyper: midlertidigt botilbud, § 107, rehabiliteringstilbud, § 107, længerevarende botilbud, § 108, sikret botilbud, § 108, botilbudslignende tilbud, kvindekrisecentre, § 109, forsorgshjem/herberger, § 110, åben døgninstitution, § 66, stk. 1, nr. 70, socialpædagogisk opholdssted, § 66, stk. 1, nr. 6, delvist lukket døgninstitution, § 66, stk. 1, nr. 7 jf. § 63 a og sikret døgninstitution, § 66, stk. 1, nr. 7 jf. § 63 b.

Botilbudslignende tilbud dækker over tilbud, omfattet af socialtilsynet, jf. § 4, stk. 1, nr. 3, i lov om socialtilsyn. Botilbudslignende tilbud er tilbud i form af hjælp og støtte efter §§ 83-87, 97, 98 og 102 i lov om social service, som leveres i andre boligformer end tilbud efter serviceloven.

Afgrænsning af lønmodtagere

Lønmodtagere er identificeret ved at koble data fra Tilbudsportalen med Danmarks Statistiks register over beskæftigelse for lønmodtagere (BFL). Lønmodtagere betegnes i analysen som medarbejdere.

Metoden tager udgangspunkt i metoden anvendt i *Velfærdspolitik Analyse – Uddannelse blandt medarbejdere på døgntilbud og anbringelsessteder*. Metoden er forbundet med usikkerhed. Bl.a. er det kun lønmodtagere, der indgår i opgørelsen, mens eksempelvis selvstændige, frivillige og vikarer fra eksterne bureauer ikke indgår. Desuden indgår alle lønmodtagere uanset arbejdsfunktion. Der indgår således også personale, som ikke har borgerrettede funktioner. Tilbud, der ikke kan kobles med BFL via produktionsenhedsnummeret, indgår ikke i opgørelsen. Derudover er der foretaget en sammenlægning af tilbud, der har sammenfaldende produktionsenhedsnumre. Af formidlingsmæssige årsager omtales enhederne i analysen som tilbud, selvom nogle enheder dækker over to eller flere tilbud. Metoden er nærmere beskrevet i afsnit 5 i *Velfærdspolitik Analyse – Uddannelse blandt medarbejdere på døgntilbud og anbringelsessteder*.

Alle lønmodtagere vægter ens i opgørelserne og enheder med mange lønmodtagere vægter derfor mere i fordelingen af lønmodtageres uddannelse, sammenlignet med enheder med få lønmodtagere.

Tilbuddets beliggenhed

Medarbejdere er grupperet efter tilbuddets beliggenhedskommune og -region. Grupperingen er baseret på tilbuddets hovedadresse. Hvis tilbuddet har flere afdelinger, der er placeret i forskellige kommuner eller regioner, vil medarbejderne dermed kun indgå for den kommune eller region, hvor tilbuddet har hovedadresse. Medarbejdere, der arbejder på flere tilbud, der ligger i hver deres kommune eller region, indgår en gang pr. kommune og region.

For nogle tilbud har det ikke været muligt at koble tilbudsportalsdata med BFL, hvorfor medarbejderne på disse tilbud ikke indgår i opgørelsen. Ligeledes er der medarbejdere, som arbejder på tilbud med uoplyst adresse, og som derfor heller ikke indgår i opgørelsen. Det kan have betydning for opgørelsen af den geografiske variation i medarbejdernes uddannelsesbaggrund, at nogle tilbud ikke indgår. Særligt kan det have betydning for kommuner, hvor der samlet set er få medarbejdere på døgntilbud og anbringelsessteder.

Gruppering af uddannelsesniveau og -område

Uddannelsesniveau og -område er baseret på højst fuldførte uddannelse pr. 1 oktober 2019 og er grupperet på baggrund af Danmarks Statistiks DISCED-15 hovedgruppe- og fagområdeklassifikation.

Ved opgørelse af uddannelsesniveau omfatter kategorien "Grundskole, gymnasial mv." personer med grundskole, gymnasiale uddannelser eller adgangsgivende uddannelsesforløb som højst fuldførte uddannelse samt med uoplyst uddannelsesniveau. Medarbejdere med adgangsgivende uddannelsesforløb og uoplyst uddannelsesniveau udgør hhv. 0,1 og 0,5 pct. af analysepopulationen.

Ved opgørelse af uddannelsesområde omfatter kategorien "Øvrige områder samt grundskole, gymnasial mv." grundskole, gymnasiale uddannelser, uoplyst uddannelsesområde samt øvrige uddannelsesområder, som ikke er omfattet af de tre øvrige kategorier.